

Geachte Staatssecretaris van der Burg,

Als ally van sekswerkers in Nederland wil ik graag reageren op de nota van wijziging van de WRS.

Al eerder maakte de sekswerkgemeenschap in Nederland diens bezwaren bekend tegen de WRS. De brief^[1] die Aidsfonds - Soa Aids Nederland indiende bij de consultatie in 2019 somt die bezwaren goed op. In het kort zeiden zij:

1. Niet criminaliseren maar decriminaliseren

Procedures zoals registratie van sekswerkers of het criminaliseren van klanten, bestrijden geen misstanden. Onderzoek toont aan dat decriminalisatie juist een positief effect heeft op de veiligheid en gezondheid van sekswerkers. UNAIDS, WHO, UNFPA en UNDP adviseren daarom ook decriminalisatie: het versterken van iemands rechtspositie verminderd namelijk slachtofferschap.

2. Schijnzekerheid en de contraproductiviteit van het registreren van sekswerkers

Veel vrijwillig werkende sekswerkers zullen zich niet registreren vanuit privacy overwegingen. Er ontstaat alleen schijnzichtbaarheid op hen die zich hebben laten registreren omdat er niet kan worden uitgesloten dat er geen sprake is van dwang aan de hand van het registratie gesprek.

3. Slechtere toegang tot zorg en hulpverlening

Doordat onvergunde sekswerkers via andere wegen klanten zullen zoeken, zullen ze moeilijker bereikbaar worden voor zorg- en maatschappelijke instellingen. Daarnaast zullen sekswerkers niet meer naar een zorg- of hulpverlener durven stappen, in verband met de angst voor (juridische) consequenties.

4. Aangiftebereidheid zal verder afnemen

Onvergunde sekswerkers zullen, uit angst voor repressieve maatregelen, geen beroep op de politie durven doen. De aangiftebereidheid is nu al extreem laag, dit zal alleen maar hoger worden onder het nieuwe wetsvoorstel.

De nota van wijziging geeft geen verbeteringen voor de eerder genoemde bezwaren. Sterker nog veel wijzingen zijn zelfs een verslechtering. In het bijzonder de volgende:

A – Artikel 8a

Inzicht krijgen in iemands persoonlijke situatie is een langdurig en ingewikkeld proces. Er is geen wetenschappelijk bewijs dat een gesprek van 90 minuten kan bijdragen in het tegengaan van mensenhandel. Dit nutteloze gesprek jaarlijks herhalen creëert niet alleen **een verder gestigmatiseerde positie voor sekswerkers, het draagt ook niet bij aan het doel** het zegt te na te streven.

D - Artikel 16

Het verwerken van bijzondere persoonsgegevens van sekswerkers **gaat in tegen onze grondrechten en brengt sekswerkers in gevaar**. Ook hier heeft de sekswerkgemeenschap zich al tegen uitgesproken, onder andere in de internetconsultatie voor de WGTS. De brief die Aidsfonds - Soa Aids Nederland hier[2] indiende geeft wederom een goed overzicht van de argumenten tegen dit lid en het uitbreiden hiervan.

F - Artikel 40

Met deze wijziging worden klanten beloofd voor het aangeven van sekswerkers bij de politie. Uit de toelichting blijkt dat **de misstanden die in dit lid bedoeld worden, geen misstanden zijn**. Het gaat hier slechts om het ontbreken van een vergunning of het feit dat iemand persoonlijke keuzes maakt rondom seksuele risico's. De politie wordt straks gebeld wanneer iemand niet veilig heeft gevreeën; de sekswerker wordt benadeeld en de klant gaat vrijuit.

Klanten die na een het afnemen van een seksuele service toch twijfels hebben over de vrijwilligheid van de sekswerker zijn nog steeds strafbaar. De verwachting dat klanten dit zullen gaan melden is dan ook nihil. Met deze wijziging komen er dus niet meer meldingen van mensenhandel en geef je kwaadwillende klanten een chantagemiddel in handen om sekswerkers zonder vergunning geweld aan te doen. Op dit moment worden sekswerkers al gehanteerd door klanten die dreigen met de belastingdienst of de woningbouwvereniging in te lichten. **Met deze wijziging wordt de positie van sekswerkers die zonder vergunning werken extreem kwetsbaar gemaakt**.

Maak het welzijn van sekswerkers leidend

Uit de nota blijkt dat naar verwachting ongeveer een derde van alle sekswerkers in Nederland zich zal aanmelden voor een vergunning. Dat zijn om en nabij de 10.000 vergunningen. Het doel van deze wet is het beter in kaart brengen van misstanden. Echter, wordt er geen extra lastendruk verwacht voor de politie, noch wordt er meer geld vrij gemaakt voor het juridisch afhandelen van misstanden tegen sekswerkers. Wanneer het inzichtelijke misstanden per saldo gelijk blijft is deze wet dus overbodig.

Voor de bijna 20.000 sekswerkers die geen vergunning willen of kunnen aanvragen betekent dit dat zij in Nederland onder het Zweedse model zullen werken. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat dit tot meer geweld en verdere uitsluiting van de maatschappij zal leiden.

Ik adviseer/ Wij adviseren dan ook tegen de wijzigingen uit deze nota en tegen dit wetsvoorstel.

Voor deze wet is de komende twee jaar 13,7 miljoen euro begroot. Ik adviseer dit bedrag te investeren in het versterken van de sekswerkgemeenschap in Nederland en diens allianties. Want alleen dan draag je bij aan een veiliger werkklimaat voor iedereen in de seksindustrie.

Hartelijke groet,

S. van Soest

[1] <https://www.internetconsultatie.nl/sekswerk/reactie/31b866c0-ff4c-4181-8e69-86bbdc57b919>

[2] <https://www.internetconsultatie.nl/seksbedrijventoezicht/reactie/35ea14db-682a-40c1-9efa-46cec1b515b0>